

CZAS *Parchowa*

MARZEC 2024 | EGZEMPLARZ BEZPŁATNY
IV Ns-Rej.Pr.96/07 | ISSN-1898-6617

GAZETA GMINY PARCHOWO

*Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych
pragniemy złożyć najserdeczniejsze życzenia zdrowych,
pełnych spokoju i nadziei świąt.*

*Niech ten wyjątkowy moment
będzie czasem duchowego odrodzenia.
Życzymy wiary w lepsze jutro oraz wielu ciepłych
i radosnych chwil z Najbliższymi.*

Wesołego Alleluja!

życzą:

*Wójt Gminy Parchowo
Andrzej Dołębski
z pracownikami Urzędu Gminy
i radnymi Gminy Parchowo*

SZANOWNI PAŃSTWO - MIESZKAŃCY GMINY PARCHOWO

Bardzo dziękuję za przeszło 17 lat wspólnej pracy na rzecz Naszej Gminy Parchowo! Dziękuję Wam za Wasze zaangażowanie oraz akceptację wszystkich działań podejmowanych przez pracowników – Urzędu Gminy, Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki, Zespołu Szkół w Parchowie, Szkoły Podstawowej w Nakli oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także przez Radnych, Sołtysów i Strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych.

Dziękuję Wam za Waszą obecność na zebraniach wiejskich oraz uroczystościach wiejskich i gminnych. Dziękuję naszym księżom za współpracę i modlitwę, również za obecność i pomoc mieszkańcom. Dziękuję wszystkim przyjaciołom naszej Gminy za życzliwość i wsparcie – także finansowe.

Dziękuję jednostkom rządowym i samorządowym, firmom, instytucjom, organizacjom i osobom prywatnym, których obecność i zaangażowanie przyczyniło się do

rozkwitu Gminy Parchowo i wzrostu poziomu życia mieszkańców.

Sz szczególnie gorąco dziękuję Lasom Państwowym za wzorową współpracę i pomoc przy przywracaniu życia w okolicznych lasach po tragicznej nawałnicy w 2017 roku – Panie Nadleśniczy Macieju Kostka - dziękuję za wszystko, za ogromną życzliwość i wsparcie – dzięki Szefie.

Dziękuję też Wszystkim za trafne uwagi i konstruktywną krytykę. Nie dziękuję zaś za liczne pomówienia i oszczerstwa kierowane pod moim adresem – a było ich sporo. Na szczęście wszystkie zarzuty zostały obalone i z czystym sumieniem mogę spojrzeć Wam prosto w oczy.

Szanowni Mieszkańcy, drodzy Przyjaciele, Współpracownicy – 17 lat to naprawdę dużo czasu, ale z satysfakcją stwierdzam, że z Waszym udziałem został on właściwie wykorzystany. Możemy wspólnie być dumni z osiągnięć skierowanych na rozwój Naszej Gminy.

Zbliżające się wybory samorządowe jak zawsze wyzwalają szereg emocji i spekulacji, a także wiele pytań: Kto? Dlaczego? Czemu ta kandydatura? Kto jest wiarygodny i komu należy zaufać? Ja wierzę w Naszą mądrość, w mądrość Wyborców! Odłóżmy nasze emocje na bok, nie patrzmy na potencjalnych kandydatów tylko przez pryzmat kampanii wyborczej i składanych przez nich obietnic, często bez pokrycia. Musimy spokojnie zastanowić się kto jest najbardziej wiarygodny, na kogo można liczyć i kto będzie dla Nas i dla Naszej Gminy pracował najlepiej! Tak proszę Państwa dla Nas i dla Naszej Gminy Parchowo – nie dla siebie i nie dla zaszczytów!

Zachęcam jak zwykle do dużego udziału w wyborach, życzę trafnych i rozważnych decyzji – do zobaczenia przy urnach!

Wójt Gminy Parchowo
Andrzej Dołębski

WYKAZ INWESTYCJI W LATACH 2019 -2023 Z PODZIAŁEM NA MIEJSCOWOŚCI:

CHOŚNICA

Nazwa zadania	Środki własne	Środki pozyskane	Koszt łącznie
Remont zabytkowej świetlicy wiejskiej	103.787,28	181.577,80	285.365,08
Doposażenie placu zabaw	38.955,00	10.000,00	48.955,00
Razem	142.742,28 zł	191.577,80 zł	334.320,08 zł

NOWA WIEŚ

Nazwa zadania	Środki własne	Środki pozyskane	Koszt łącznie
Budowa małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	20.871,32	14.355,88	35.227,20
Utwardzenie drogi w Nowej Wsi	532.023,81	453.205,46	985.229,27
Razem	552.895,13 zł	467.561,34 zł	1.020.456,47 zł

BAWERNICA

Nazwa zadania	Środki własne	Środki pozyskane	Koszt łącznie
Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych	182.172,06	106.690,00	288.862,06

NAKLA

Nazwa zadania	Środki własne	Środki pozyskane	Koszt łącznie
Budowa małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	20.071,83	14.355,87	34.427,70
Remont drogi Glinowo - Nakła	-	241.456,61	241.456,61
Naprawa zagospodarowania nad jeziorem Glinowskim	64,73	67.435,27	67.500,00
Wykonanie remontu ogrodzenia przy hydroforni	1.739,45	22.796,55	24.536,00
Naprawa pieca grzewczego w budynku remizy OSP	7.344,19	17.655,81	25.000,00
Wymiana wiaty przystankowej Nakła-Wygoda	445,70	6.654,30	7.100,00
Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych dz. nr 8	107.923,28	107.923,27	215.846,55

Budowa wodociągu Nakła- Gotczewo	1.467.484,93	500.000,00	1.967.484,93
Montaż paneli fotowoltaicznych przy Szkole Podstawowej	15.777,89	63.072,11	78.850,00
Razem	1.620.852,00 zł	1.041.349,79 zł	2.662.201,79 zł

JAMNO

Nazwa zadania	Środki własne	Środki pozyskane	Koszt łączny
Modernizacja drogi dojazdowej	176.499,47	176.499,46	352.998,93
Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w Jamnowskim Młynie	111.400,85	138.059,82	249.460,67
Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej – wodociąg Jamno - Żukówko	296.521,19	3.827.269,79	4.123.790,98
Razem	584.421,51 zł	4.141.829,07 zł	4.726.250,58 zł

ŻUKÓWKO

Nazwa zadania	Środki własne	Środki pozyskane	Koszt łączny
Przebudowa drogi gminnej	42.595,11	42.595,00	85.190,11
Przebudowa drogi gminnej na dz. 254/2	4.984,37	35.000,00	39.984,37
Przebudowa drogi gminnej Żukówko-Bylina	57.182,73	2.801.953,91	2.859.136,64
Razem	104.762,21 zł	2.879.548,91 zł	2.984.311,12 zł

JELEŃCZ

Nazwa zadania	Środki własne	Środki pozyskane	Koszt łączny
Budowa świetlicy wiejskiej	137.475,07	205.006,89	342.481,96
Remont drogi gminnej nr 165036G	-	107.804,81	107.804,81
Remont drogi gminnej nr 165037G	-	89.738,57	89.738,57
Razem	137.475,07 zł	402.550,27 zł	540.025,34 zł

GOŁCZEWO

Nazwa zadania	Środki własne	Środki pozyskane	Koszt łączny
Odbudowa drogi gminnej Gołczewo - Glinowo	131.940,55	527.762,20	659.702,75
Modernizacja drogi na działce nr 43	18.819,00	106.641,00	125.460,00
Dostawa lekkiego samochodu ratowniczo – gaśniczego na potrzeby OSP	225.300,00	150.000,00	375.300,00
Wykonanie instalacji fotowoltaicznej na potrzeby WDK	2.415,56	29.084,44	31.500,00
Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych, dz. nr 55/1	146.984,60	106.051,00	253.035,60
Razem	525.459,71 zł	919.538,64 zł	1.444.998,35 zł

SYLCZNO

Nazwa zadania	Środki własne	Środki pozyskane	Koszt łącznie
Odbudowa drogi gminnej	77.848,82	311.395,26	389.244,08
Dostawa i montaż kotła na biomasę w budynku świetlicy wiejskiej	3.210,00	18.190,00	21.400,00
Utwardzenie drogi gminnej na odcinku Sumin - Sylczno	793.286,96	368.136,24	1.161.423,20
Zakup działki nr 45/3	40.000,00	-	40.000,00
Razem	914.345,78 zł	697.721,50 zł	1.612.067,28 zł

PARCHOWO

Nazwa zadania	Środki własne	Środki pozyskane	Koszt łącznie
Dostawa i montaż kotła na biomasę w budynku Urzędu Gminy	4.350,00	24.650,00	29.000,00
Dostawa i montaż kotła na biomasę w budynku GCKiB	4.350,00	24.650,00	29.000,00
Przebudowa dróg gminnych ul. Tartaczna, ul. Szkolna, ul. Strażacka	1.458.458,57	1.275.642,56	2.734.101,13
Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych	189.775,58	106.965,00	296.740,58
Rozbudowa i przebudowa budynku GCKiB	269.770,14	200.000,00	469.770,14
Montaż paneli fotowoltaicznych przy Zespole Szkół	18.879,44	75.470,56	94.350,00
Montaż paneli fotowoltaicznych przy oczyszczalni ścieków	27.294,94	109.111,56	136.406,50
Montaż paneli fotowoltaicznych przy Stacji Uzdatniania Wody	70.600,56	167.305,44	237.906,00

Budowa dojścia-scieżki do ogólnodostępnego miejsca turystyczno – wypoczynkowego przy jeziorze Mausz	195.000,00	390.000,00	585.000,00
Zakup, dostawa i montaż masztu flagowego wraz z flagą przy GCKiB	-	6.519,00	6.519,00
Strefa Aktywnego Wypoczynku i Edukacji	298.000,00	1.665.000,00	1.963.000,00
Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej przy ul. Podlaszewskiego, ul. Widokowej, ul. Kartuskiej, ul. Krótkiej	94.217,82	1.790.138,55	1.884.356,37
Budowa ul. Leśnej	88.850,00	1.688.150,00	1.777.000,00
Budowa Obiektu Centrum Informacji Turystycznej wraz z pomieszczeniami administracji samorządowej w Parchowie w systemie zaprojektuj i wybuduj	1.384.000,00	4.995.000,00	6.379.000,00
Razem	4.103.547,05 zł	12.518.602,67 zł	16.622.149,72 zł

Wartość inwestycji ogółem: 32.235.642,19 złotych

Wartość dofinansowania: 23.366.969,99 złotych

Wartość wkładu własnego: 8.868.672,20 złotych

WYKAZ INWESTYCJI NA KOLEJNE LATA:

1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Parchowo - II etap:

Część I - Budowa wodociągu przesyłowego Nakła – Sylczno

Wartość zadania: 1.928.640,00 złotych

Wartość dofinansowania: 1.698.176,33 złotych

Część II - Budowa wodociągu przesyłowo - rozdzielczego Jamno – Gołczewo - Mała Wieś

Wartość zadania: 984.799,50 złotych

Wartość dofinansowania: 867.120,46 złotych

Część III - Budowa i wymiana wodociągu rozdzielczego w miejscowości Jeleńcz

Wartość zadania: 270.200,25 złotych

Wartość dofinansowania: 237.912,56 złotych

Część IV - Wymiana pomp i wyposażenia 26 sztuk przydomowych przepompowni ścieków zlokalizowanych na terenie Gminy Parchowo

Wartość zadania: 457.633,80 złotych

Wartość dofinansowania: 402.948,65 złotych

2. Budowa zbiornika retencyjnego dla wód opadowych wraz z rozbudową kanalizacji deszczowej w Parchowie.

Wartość zadania: 941.176 złotych

Dofinansowanie: 800.000 złotych

3. Rozbudowa, nadbudowa i wyposażenie budynku Zespołu Szkół w Parchowie w systemie zaprojektuj i wybuduj.

Wartość zadania: 5.117.647,00 złotych

Wartość dofinansowania: 4.349.999,00 złotych

4. Poprawa dostępności do wody pitnej w gminie Parchowo w systemie zaprojektuj i wybuduj.

Wartość zadania: 3.000.000 złotych

Wartość dofinansowania: 2.850.000 złotych

5. Renowacja budynku świetlicy wiejskiej w Jamnie.

Wartość zadania: 408.000 złotych

Wartość dofinansowania: 399.800 złotych

6. Budowa sieci wodociągowej i modernizacja systemu kanalizacyjnego na terenie gminy Parchowo.

Wartość zadania: 1.684.220 złotych

Wartość dofinansowania: 1.011.207 złotych

7. Modernizacja drogi do gruntów rolnych.

Wartość zadania: ok. 200.000 złotych

Wartość dofinansowania: 100.000 złotych

8. Przebudowa drogi gminnej Jamno - Gołczewo w systemie zaprojektuj i wybuduj.

Wartość zadania: 2.688.980,64 złotych

Wartość dofinansowania: 1 684 220 złotych

9. Przebudowa drogi gminnej Soszyca - Struga, obręb Żukówko w systemie zaprojektuj i wybuduj.

Wartość zadania: 2.700.000 złotych

Wartość dofinansowania: 2.646.000 złotych

Łączna wartość inwestycji dofinansowanych wynosi 30.439.842 złotych, przy dofinansowaniu 25.744.338 złotych.

Podsumowując mijającą kadencję nie można nie wspomnieć o kondycji finansowej Gminy Parchowo. Łącznie w latach 2019-2023 na wydatki inwestycyjne wydano ogółem **32 miliony 236 tysięcy złotych** - w tym wartość dofinansowania wyniosła **23 miliony 367 tysięcy złotych**.

Zadłużenie Gminy Parchowo na koniec 2023 roku wynosi tylko **1 milion 900 tysięcy złotych**.

Wartość mienia Gminy Parchowo (środki trwałe brutto) wynosi obecnie **72 miliony 745 tysięcy złotych!** Dla przypomnienia wartość mienia Gminy Parchowo w 2006 roku wynosiła **16 milionów 278 tysięcy złotych**.

Ponadto środki już pozyskane na inwestycje na lata 2024-2025 wynoszą **25 milionów 744 tysięcy złotych** (ogólna wartość tych inwestycji wynosi **30 milionów 440 tysięcy złotych**).

ZESPÓŁ SZKÓŁ W PARCHOWIE

W CIĄGU OSTATNICH PIĘCIU LAT PRACOWNICY ZESPOŁU SZKÓŁ W PARCHOWIE Z DUŻYM ZAANGAŻOWANIEM DZIAŁALI NA RZECZ ROZWOJU WYCHOWANKÓW, PRACOWNIKÓW I SAMEJ PŁACÓWKI.

Szkoła prowadzi szeroko zakrojoną współpracę ze środowiskiem lokalnym, instytucjami i organizacjami. Rodzice wspierają działania szkoły, pomagają w przeprowadzaniu różnych akcji. Często są ich inicjatorami. Organizujemy i wspieramy imprezy, które mają na celu wzmocnienie roli rodziny: Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Seniora, Dzień Dziecka. Imprezą, z której licznie korzystają mieszkańcy Gminy Parchowo jest Festyn Rodzinny. Impreza ma charakter integracyjny, w jej organizację oprócz pracowników szkoły angażują się strażacy, policja, Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, a przede wszystkim rodzice.

Szkoła jest organizatorem akcji społecznych i charytatywnych. W 2021 cała szkolna społeczność zaangażowała się w zbiórkę żywności i innych darów rzeczowych dla ogarniętej wojną Ukrainy. W murach naszej szkoły w kulminacyjnym momencie z zajęć edukacyjnych - w tym z nauki języka polskiego - korzystało 40 uczniów i przedszkolaków. Zatrudnienie znalazły dwie obywatelki Ukrainy, a ich dzieci korzystały z opieki przedszkola. W 2022 poprzez aplikację Siepomaga uzbieraliśmy pomoc finansową w wysokości 33.000 dla rodziny uczniów, którzy stracili swój dom w po-

żarze. W grudniu 2023 roku dzięki przeprowadzeniu kiermaszu świątecznego wsparliśmy kwotą ponad 46.000 złotych rodzinę byłej uczennicy naszej szkoły chorej na nowotwór. Rokrocznie wspieramy schroniska dla zwierząt zbierając karmę, bierzemy udział w WOŚP, akcji Góra Grosza czy pisząc listy do chorych dzieci.

Ze wsparciem finansowym gminy od wielu lat realizowany jest Powiatowy Bieg Gryfa - impreza integrująca miłośników biegania od najmłodszych lat. Zwykle bierze w nim udział około 300 osób. Innym wydarzeniem o charakterze sportowym jest Gminny Turniej Szachowy o Puchar Wójta Gminy Parchowo oraz Powiatowy Turniej Szachowy. Dzięki organizacji zajęć szachowych dla uczniów naszej szkoły zdobywają oni coraz wyższe lokaty w różnego rodzaju zawodach. Szkoła jest współorganizatorem Powiatowego Konkursu Piosenki Szkolnej oraz Powiatowego Konkursu Piosenki Angielskiej.

Dbamy o rozwój uczniów i nauczycieli na wielu polach. Korzystając ze wsparcia unijnego już od 2016 roku organizujemy wyjazdy szkoleniowe dla uczniów i nauczycieli do wielu krajów Unii Europejskiej: Hiszpanii, Portugalii, Włoch, Anglii, Finlandii, Grecji, Niemiec, Francji czy na Maltę. Uczniowie korzystają z gościnności rodzin goszczących bezpośrednio poznając warunki życia swoich kolegów z innych krajów, nauczyciele doskonalą swoje kompetencje w czasie kursów i jobshadowingu. W ciągu ostatnich pięciu lat w ramach programu „Erasmus” szkoła zdobyła środki w wysokości ponad

520.000, a z programu „PO WER” - 580.000 złotych. Z zagranicznych wyjazdów skorzystało 74 uczniów i 20 nauczycieli.

Pamiętamy o ważnych wydarzeniach historycznych i akcjach patriotycznych - dbamy o opuszczone groby, bierzemy udział w akcjach takich jak: Szkoła Pamięta - 13 grudnia, Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, Szkoła do Hymnu. Już kilkakrotnie wygraliśmy wyprawę po generalskie epolety biorąc udział w Rajdzie Pieszym z Józefem Wybickim Sikorzyno - Będomin.

Uczniowie z zaangażowaniem biorą udział w różnych konkursach - zarówno przedmiotowych, sportowych, artystycznych jak i wspierających indywidualne talenty i zainteresowania naszych uczniów. W ostatnim roku uczniowie zdobyli I miejsce w półfinałach Piłki Ręcznej w Tuchomiu, II miejsce XXIII Powiatowym Konkursie Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym, są laureatami konkursów piosenki, recytacji, plastycznych i fotograficznych.

W szkole od wielu lat dział szkolny chór, szkolne Koło Wędkarskie, Koło Informatyczne, szkolne Koło Wolontariatu, a nauczyciele organizują zajęcia dodatkowe, na których realizowane są liczne innowacje. Z zaangażowaniem działamy na rzecz środowiska przyrodniczego. Z inicjatywy naszych uczniów pod opieką nauczyciela biologii ustanowiono w Żukówku pomnik przyrody pod nazwą „Dąb Neptuna”. Nauczyciele wspierają działania szkoły nieodpłatnie działając w Stowarzyszeniu „ASERT” oraz Szkolnym Klubie Sportowym.

SZKOŁA PODSTAWOWA W NAKLI

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANUSZA KORCZAKA W NAKLI JEST JEDNĄ Z DWÓCH SZKÓŁ FUNKCJONUJĄCYCH W GMINIE PARCHOWO. DO PLACÓWKI UCZĘSZCZAJĄ DZIECI Z TRZECH SOŁECTW: NAKLA, SYLICZNO I GRABOWO PARCHOWSKIE. W SZKOLE JEST 12 ODDZIAŁÓW (W TYM CZTERY ODDZIAŁY PRZEDSZKOLNE), DO KTÓRYCH UCZĘSZCZA 186 UCZNIÓW I DZIECI. PLACÓWKA ZATRUDNIA 25 NAUCZYCIELI I 11 PRACOWNIKÓW ADMINISTRACJI I OBSŁUGI.

Nie wszyscy pracownicy zatrudnieni są na pełnym etacie, gdyż część nauczycieli pracuje dodatkowo w innych szkołach. Wszyscy nauczyciele pracujący w szkole, posiadają wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym. Większość nauczycieli ukończyła dodatkowe studia podyplomowe, uzyskując w ten sposób kwalifikacje do nauczania dodatkowych przedmiotów.

- Uważam, iż kadra pedagogiczna jest wartością dodaną naszej placówki. Zatrudnieni w niej nauczyciele wykonują swoją pracę z wielką pasją – by nie powiedzieć z powołaniem, wykonują pracę z dużym zaangażowaniem, dbając przy tym o bezpieczeństwo dzieci. Ich zaangażowanie udziela się uczniom, gdyż biorą oni chętnie udział w różnych konkursach i zawodach sportowych, uzyskując większe lub mniejsze sukcesy. Dobrym miernikiem efektów nauczania są wyniki uzyskiwane przez uczniów z egzaminów zewnętrznych, np. z egzaminu ósmoklasisty. Wyniki uzyskiwane przez naszych uczniów są wyższe od średnich wyników uzyskanych na poziomie kraju, szczególnie wyniki z matematyki. Dużym zainteresowaniem wśród uczniów cieszy się nauka języka kaszubskiego. Na zajęcia z tego przedmiotu uczęszczają niemal wszyscy uczniowie. Po ataku Rosji na Ukrainę do oddziałów naszej szkoły zostali zapisani uczniowie zza naszej wschodniej granicy. Obecnie w naszej szkole jest 10 uczniów z Ukrainy, którzy otoczeni są szczególną opieką nie tylko przez pracowników szkoły, ale także przez ich kolegów i koleżanki z klasy. W ten sposób uczymy tolerancji, zrozumienia i szacunku do drugiego człowieka – tłumaczy Jan Pyrcha, dyrektor Szkoły Podstawowej w Nakli.

Dużym wydarzeniem minionych pięciu lat, było niewątpliwie nadanie imienia i sztandaru szkole w Nakli.

- Do tej uroczystości przygotowaliśmy się od pierwszych dni nowego roku szkolnego 2019/2020 – mówi dyrektor Pyrcha. - W nadanie imienia zaangażowana

została cała społeczność szkolna: pracownicy szkoły, uczniowie i ich rodzice, a także społeczność lokalna. Wybierając imię dla naszej szkoły, kierowaliśmy się przekonaniem, że powinna to być osoba budząca podziw swoją postawą, będąca wzorem do naśladowania. Janusz Korczak był takim człowiekiem. Niezłomnym, o wielkiej mądrości i miłości do dzieci, którym tej miłości od świata zabrakło. Troskliwym, działającym dla idei, nie dla sławy, skupionym na potrzebach innych, poświęcającym swoje prywatne szczęście na rzecz sierot i chorych. Wybór Janusza Korczaka na patrona naszej szkoły zaakceptowała cała społeczność szkolna, gdyż wyrażaliśmy głębokie przekonanie, że wychowanie młodzieży w duchu nauk tego wielkiego pedagoga pozwoli nam kształtować ludzi światłych, wrażliwych i gotowych do pracy nad dziełem tworzenia świata piękniejszego, lepszego i bardziej sprawiedliwego.

W niniejszym sprawozdaniu warto także wspomnieć o bazie lokalowej naszej szkoły. Publiczna Szkoła Podstawowa w Nakli rozpoczęła swoją powojenną działalność w budynku pamiętającym rok 1911 i po ponad 100 latach dużo się zmieniło. W archiwum szkolnym udało się odnaleźć pierwszy inwentarz sporządzony przez ówczesnego kierownika Edmunda Jereczka z datą 27 listopada 1945 roku. Według niego do szkoły należało łącznie 2 ha gruntu, na którym znajdował się budynek szkoły, budynek gospodarczy i boisko sportowe o powierzchni 35 m². Szkoła w okresie powojennym była kilkakrotnie remontowana i przebudowywana. Dzięki ostatniej rozbudowie - która zakończyła się w 2001 roku szkoła powiększyła się o trzy izby lekcyjne i pełnowymiarową salę gimnastyczną. Oprócz izb lekcyjnych, w szkole znajduje się sala komputerowa, biblioteka, sala do nauki języków obcych, stołówka i kuchnia, w której przygotowuje się posiłki dla uczniów. Ponadto w 2010 roku został wybudowany kompleks boisk wielofunkcyjnych, tzw. boisko ORLIK, z którego bardzo chętnie korzystają nie tylko uczniowie, lecz

także mieszkańcy Nakli i okolic. Z powyższego opisu wynika, iż warunki do pracy i nauki są na dobrym poziomie. Dzięki pracownikom obsługi zatrudnionym w szkole, wykonywane są wszystkie prace remontowo-modernizacyjne i czynione są wszelkie starania, by warunki pracy i nauki były coraz lepsze. Każdy rok niesie jakieś zmiany, z którymi musi się zmierzyć nasza placówka. Są to nie tylko zmiany w systemie kształcenia, które prowadzą do modernizacji szkolnictwa na miarę wyzwań współczesnego świata, ale także inne zmiany obligujące kadre pedagogiczne do sprawnego i skutecznego dostosowania się do istniejącej sytuacji lub zagrożeń. Dobrym przykładem takiej sytuacji był wybuch pandemii Covid-19. W tym trudnym dla wszystkich czasie, nauczyciele naszej szkoły bardzo szybko dostosowali się do istniejących warunków i już po kilkunastu dniach po wprowadzeniu stanu epidemii w Polsce, byli gotowi do prowadzenia zajęć w sposób zdalny. Niestety, niektóre zmiany wymagają nakładów finansowych, np. zmiany w infrastrukturze szkolnej, niwelowanie barier architektonicznych i dostosowanie budynku szkoły do niepełnosprawności dziecka. Dlatego wszyscy nauczyciele, a zwłaszcza rodzice dzieci najmłodszych, mają nadzieję na poprawienie bazy lokalowej pomieszczeń przedszkolnych. Wierzymy, że za kolejne pięć lat nasza szkoła doczeka się nowego segmentu, w którym przebywać będą dzieci z przedszkola. Chcemy, by przedszkole było placówką edukacyjną przygotowującą dziecko do rozpoczęcia swojej szkolnej przygody, rozwijało w nim kreatywność i wyobraźnię oraz uczyło funkcjonowania z rówieśnikami.

Szkoła Podstawowa w Nakli uzyskuje dobre wyniki w różnych obszarach swojej działalności i jest dobrze postrzegana na zewnątrz. Jest to efekt dobrych relacji między nauczycielami i uczniami oraz ich rodzicami. Jest to także efekt dobrej współpracy dyrektora szkoły z organem nadzorującym, a przede wszystkim organem prowadzącym.

GCKiB PARCHOWO

GMINNE CENTRUM KULTURY I BIBLIOTEKA W PARCHOWIE W MINIONYCH LATACH PRZESZŁO PRAWDZIwą REWOLUCJĘ. CHODZI TU NIE TYLKO O SZEREG ZREALIZOWANYCH INWESTYCJI Z PRZEBUDOWĄ SIEDZIBY JEDNOSTKI PRZY ULICY KARTUSKIEJ 5 W PARCHOWIE NA CZELE (BLISKO PÓŁ MILIONA ZŁOTYCH – DOP.RED.) I METAMORFOZĘ BIBLIOTEKI, ALE RÓWNIEŻ ZMIANĘ NA STANOWISKU DYREKTORA. OD LIPCA 2021 ROKU JEDNOSTKĄ KIERUJE ŁUKASZ BOYKE, KTÓRY „PRZEJĄŁ STERY” PO ZBIGNIEWIE PŁACZKIEWICZU. NOWE SPOJRZENIE NA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNĄ W GMINIE PARCHOWO WPŁYNIĘŁO NA OŻYWIENIE JEDNOSTKI I ZWIĘKSZONĄ PROMOCJĘ W REGIONIE.

- Obejmując stanowisko dyrektora Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Parchowie zapowiadałem, że na pewno nie będziemy burzyć tego, co zostało dotychczas zbudowane – podkreśla Łukasz Boyke. – Gmina Parchowo, to bogaty kulturowo i historycznie region zamieszkiwany przez pracowitych, kreatywnych i życzliwych ludzi.

Uważam, że ośrodek kultury i podległe mu jednostki powinny być otwarte dla wszystkich, czyli dzieci, młodzieży i seniorów. Realizujemy nie tylko zajęcia cykliczne (plastyka, taniec współczesny, zumba, instrumentalne, wokalne, modelarnia – dop. red.), ale także przedsięwzięcia nowe i takie, które na stałe wpisały się w harmonogram organizowanych w Gminie Parchowo imprez. Uważam, że w ramach budżetu jakim dysponujemy oferta jest naprawdę zróżnicowana.

Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Parchowie administruje i prowadzi działalność edukacyjno-kulturalną także w Bibliotece Publicznej Gminy Parchowo przy ulicy Strażackiej, jej filii w Nakli, WDK w Gołczewie, Izbie Regionalnej w Gołczewie oraz salach wiejskich w Jeleńcu, Żukówku, Sylczynie, Chośnicy i Jamnie. Do najważniejszych przedsięwzięć zorganizowanych w minionym roku przez jednostkę zaliczyć należy: 31. finał WOŚP w Parchowie, XVI Powiatowy Festiwal Piosenki Szkolnej, XX Ogólnopolskie Regaty Jachtów Żaglowych nad jeziorem Mausz, VI Turniej Mirosława Tłokińskiego o Puchar Wójta Gminy Parchowo, eliminacje gminne i powiatowe 52. Konkursu Recytatorskiego Literatury Kaszubskiej „Rodnô Mòwa”, Motofolk Kaszuby 2023, Wielkie Grzybobranie, akcję sadzenia lasu „Łącząc nas drzewa”, czy V. Niepodległościowy Bieg Orła w Grabowie Parchowskim i Koncert „Kiepurjada”

w wykonaniu Operetki Wrocławskiej. Nie brakuje też zróżnicowanych propozycji podczas wakacji i ferii zimowych. Pracownicy chętnie włączają się również w różnego rodzaju akcje charytatywne. Nie brakuje okolicznościowych konkursów z nagrodami.

Placówka z powodzeniem organizuje także akcje zbiórki krwi w Parchowie i regularnie wydaje bezpłatny kwartalnik „Czas Parchowa”. Posiada też własne logo, a od niedawna nowoczesną stronę internetową dostosowaną m.in. do potrzeb osób niepełnosprawnych. W strukturach GCKiB Parchowo działa też m.in. Zespół Folklorystyczny „Modraki” z Parchowa oraz Grupa Teatralna „Brzozaki” z Chośnicy. Na czele modelarni „Wireland Mausz Parchowo” stoi utytułowany i wielokrotnie nagradzany przez władze Gminy Parchowo, Bartłomiej Jereczek.

- Współpracujemy także z Kołami Gospodyń Wiejskich z naszego regionu, sołectwami, parafiami oraz jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych. Uważam, że razem możemy zrobić zdecydowanie więcej. Jesteśmy otwarci na dialog i propozycje płynące ze strony lokalnej społeczności. Pomysłów na promocję naszego pięknego regionu jest sporo, jednak musimy dostosowywać możliwości jakimi dysponujemy do planów, które chcielibyśmy zrealizować – mówi Łukasz Boyke z parchowskiego GCKiB.

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W PARCHOWIE

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W PARCHOWIE WSPIERA OSOBY, KTÓRE ZNALAZŁY SIĘ W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ. PONIŻEJ PRZEDSTAWIAMY ZESTAWIENIE DANYCH, KTÓRE OBRAZUJĄ ZAKRES I WIELKOŚĆ WYPŁACANYCH ŚWIADCZEŃ.

Na budżet GOPS składają się środki na zadania zlecone gminie i środki własne gminy przeznaczone na pomoc społeczną. Środki przeznaczone na wypłatę świadczeń od 2019 roku do chwili obecnej:

Zasiłki stałe w kwocie: 2019 r. – 54.444,45 złotych, 2020 rok – 45.688,92 złotych, 2021 r. – 1.930,64 złotych, 2022 r. – 74.165,95 złotych, 2023 r. – 77.879,84 złotych. Zasiłki okresowe w kwocie: 2019 r. – 7.453,00 złotych, 2020 r. – 6.659,50 złotych, 2021 r. – 8.903,63 złotych, 2022 r. – 8.569,96 złotych, 2023 r. – 13.806,78 złotych.

Ze środków własnych Gminy Parchowo w okresie od 2019 roku do chwili obecnej finansowane były głównie zasiłki: jednorazowe, dla osób niepełnosprawnych, dla bezrobotnych, niezaradnych życiowo, chorych psychicznie, nieradzących sobie z trudnościami życiowymi, dla pokrzywdzonych w wypadkach losowych, nagłą lub długotrwałą chorobą, na pochówek osób samotnych, dla osób niemających dochodów i uprawnień rentowych.

Środki przeznaczone na wypłatę zasiłków od 2019 roku do chwili obecnej: 2019 r. – 15.480,00 złotych, 2020 r. – 10.990,00 złotych, 2021 r. – 16.040,00 złotych, 2022 r. – 17.950,00 złotych, 2023 r. – 16.250,00 złotych.

W ramach Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” sfinansowano obiady na kwoty:

Środki własne gminy: 2019 r. – 11.685,10 złotych, 2020 r. – 12.093,00 złotych, 2021 r. – 12.721,20 złotych, 2022 r. – 15.253,50 złotych, 2023 r. – 30.976,50 złotych.

Środki rezerwy budżetu państwa: 2019 r. – 42.000,00 złotych, 2020 r. – 38.200,00 złotych, 2021 r. – 50.881,00 złotych, 2022 r. – 61.013,00 złotych, 2023 r. – 48.299,00 złotych.

W okresie ostatnich pięciu lat na zasiłki rodzinne łącznie z obsługą

oraz z dodatkami do zasiłków rodzinnych, świadczeniami rodzicielskimi, świadczeniami pielęgnacyjnymi dla osób rezygnujących z zatrudnienia w związku z koniecznością opieki nad osobami niepełnosprawnymi oraz składkami społecznymi odprowadzonymi do ZUS za te osoby wydatkowano: 2019 r. – 2.343.712,36 złotych, 2020 r. – 2.862.385,96 złotych, 2021 r. – 2.859.463,89 złotych, 2022 r. – 2.793.496,85 złotych, 2023 r. – 3.016.099,65 złotych. W tym kwoty wypłacone od 2019 r. w ramach funduszu alimentacyjnego: 2019 r. – 55.250,00 złotych, 2020 r. – 63.208,33 złotych, 2021 r. – 58.700,00 złotych, 2022 r. – 58.000,00 złotych, 2023 r. – 77.752,10 złotych.

GOPS w Parchowie w 2022 roku udzielał wsparcia dla odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła w formie dodatku ostonowego. Z programu skorzystało 530 gospodarstw domowych. Wydatkowano kwotę 388.951,19 złotych. W drugiej połowie 2023 roku GOPS w Parchowie otrzymał do realizacji stypendia szkolne. Programem objętych zostało 35 dzieci, które otrzymały pomoc w wysokości 24.990 złotych.

Projekty realizowane przez GOPS

W 2020 roku GOPS w Parchowie przystąpił do projektu „Senio-RITA-Rehabilitacja, Integracja, Teleopieka i Asystentura dla seniorów, niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz ich opiekunów w powiecie bytowskim”. Celem projektu było świadczenie różnorodnych i indywidualnych usług społecznych tj. teleopieka, sąsiedzkie usługi opiekuńcze, asystentura dla niepełnosprawnych, rehabilitacja domowa, poradnictwo psychologiczne oraz dostęp do sprzętu rehabilitacyjnego. Osoby, które brały udział w projekcie uczestniczyły w wielu wycieczkach, imprezach integracyjnych, zajęciach animacyjnych z animatorem (zajęcia kulinarne, sportowe, rehabilitacyjne, rękodzieło artystyczne itp.), piknikach, różnego rodzaju pogadankach zdrowotnych, dotyczących bezpieczeństwa seniorów. Osoby niepełnosprawne korzystały i nadal mogą korzystać ze sprzętu rehabilitacyjnego (łóżka elektryczne, materace przeciwoleżynowe, rotory, balkoniki, schodołazy, rowerki stacjonarne, podnośniki, toalety przenośne). Seniorzy skorzystali z pomocy sąsiedzkich i asystenckich usług

opiekuńczych. W ramach projektu seniorzy mieli dostęp do rehabilitacji domowej oraz mobilnego poradnictwa psychologicznego.

W październiku 2022 roku swoją działalność rozpoczął klub „Senior+”, który został utworzony w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025. Celem utworzonego Klubu „Senior+” jest zapewnienie wsparcia seniorom oraz osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60 lat i więcej z terenu Gminy Parchowo poprzez umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywności, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej także usługi w zakresie aktywności ruchowej, edukacyjnej, kulinarnej i rekreacyjnej. Utworzenie Klubu „Senior+” było uzasadnione względami społecznymi. Siedziba Klubu mieści się w GCKiB w Parchowie, które działa od poniedziałku do piątku.

Ponadto GOPS zatrudnił na umowę zlecenie asystenta rodziny, który wykonywał prace wspierającą rodziny, które znajdowały się w wyjątkowo trudnej sytuacji, zagrożonych umieszczeniem dzieci poza rodziną biologiczną. Obowiązek zatrudnienia asystenta rodziny wynika z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Asystent pracował z trzema rodzinami.

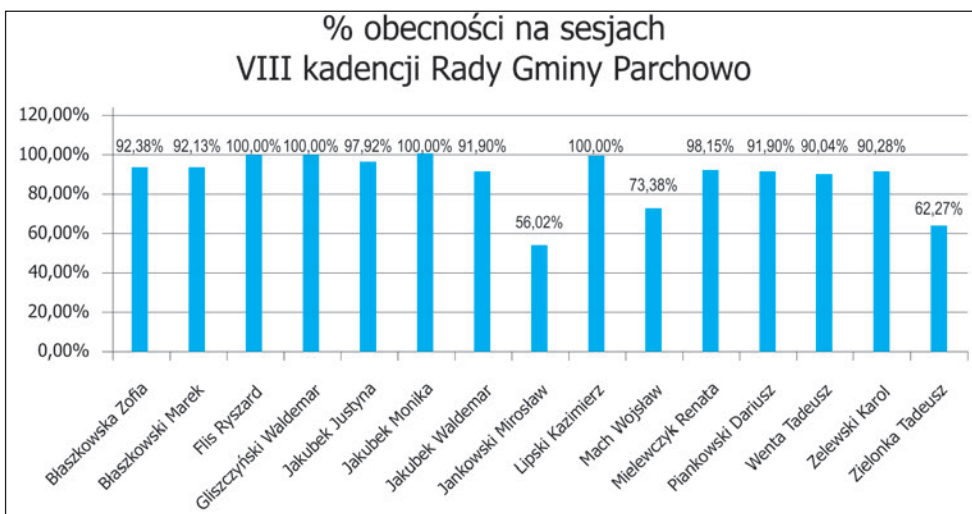
W 2023 roku GOPS w Parchowie udzielił i nadal udziela wsparcia obywatelom Ukrainy, którzy przyjechali do Polski w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa. Na wypłatę świadczeń pomocowych GOPS w Parchowie otrzymał dotację celową jako zadanie z zakresu administracji rządowej, zlecone gminie zgodnie z Ustawą z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W ramach powyższych działań udzielono pomocy w formie jednorazowego świadczenia 300 złotych 2022/2023 roku. Łącznie pomoc tę otrzymało 196 osób. Ponadto zapewniono posiłki dzieciom i młodzieży tego potrzebującym. Pracował też zespół pracowników socjalnych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Parchowie.

STATYSTYKI – UDZIAŁ RADNYCH W POSIEDZENIACH RADY GMINY PARCHOWO

DOBIEGA KOŃCA VIII KADENCJA RADY GMINY PARCHOWO, KTÓRA BYŁA OKRESEM WYTYŻONEJ PRACY WÓJTA, RADNYCH I PRACOWNIKÓW URZĘDU GMINY PARCHOWO W CELU REALIZACJI PRIORYTETOWYCH INWESTYCJI, JAK I ZASPOKOJENIA NAJWAŻNIEJSZYCH POTRZEB LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI.

W kadencji Rady 2018 – 2024 odbyło się 45 sesji Rady Gminy Parchowo, na których zostało podjętych 400 uchwał.

WZRUSZAJĄCY KONCERT W PARCHOWSKIM KOŚCIELE

W PRZEDostatnią NIEDZIELĘ STYCZNIA (21.01) W KOŚCIELE PW. ŚW. MIKOŁAJA W PARCHOWIE ZORGANIZOWANY ZOSTAŁ NOWOROCZNY KONCERT KOŁĘD I PASTORAŁEK W WYKONANIU KOCHAJĄCYCH I INSPIRUJĄCYCH SIĘ KASZUBAMI ARTYSTÓW.

Parchowo było jednym z tych miejsc w województwie pomorskim, gdzie artyści zaprezentowali się z noworocznym repertuarem. W styczniu prezentowali się m.in. w Pucku, Władysławowie, Jastarni, Żukowie, czy Kościerzynie i Stężycy.

- Bożonarodzeniowa odśpiewana przez duet Weroniki Korthals i Pawła A. Nowaka to charyzmatyczny wokal, wielobarwny akordeon oraz niepowtarzalne aranżacje inspirowane muzyką z różnych stron świata – tłumaczy Łukasz Boyke, dyrektor Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Parchowie. - Ich interpretacje polskich i kaszubskich melodii pełne są emocji i głębokiego oddania, dzięki czemu poczuć można było magiczny nastrój Bożego Narodzenia. Koncert Weroniki Korthals i Pawła A. Nowaka, to nie tylko okazja do wstąpienia się w kunszt artystów, ale tak-

że do wspólnego śpiewania i przeżywania świątecznej atmosfery.

Nie inaczej było w Parchowie, gdzie licznie zgromadzona publiczność chętnie akompaniowała artystom swoim śpiewem. Nie mogło zabraknąć owacji na stojąco. GCKiB w Parchowie składa serdeczne podziękowania proboszczowi Parafii pw. św. Mikołaja w Parchowie księdzu Jerzemu Zgodzie za okazane wsparcie przy organizacji koncertu. Relację wideo z tego wydarzenia publikujemy na profilu społecznościowym jednostki @GCKiBParchowo.

FERIE ZIMOWE PRZEPEŁNIONE ATRAKCJAMI

PODZAS ZIMOWEJ PRZERWY OD ZAJĘĆ W SZKOŁACH, ZAINTERESOWANI MOGLI SKORZYSTAĆ Z PROPOZYCJI SPĘDZENIA WOLNEGO CZASU PRZYGOTOWANEJ PRZEZ GMINNE CENTRUM KULTURY I BIBLIOTEKĘ W PARCHOWIE. ROZPOCZĘŁO SIĘ OD NIEDZIELNEGO - 32. FINAŁU WIELKIEJ ORKIESTRY ŚWIĄTECZNEJ POMOCY, PODZAS KTÓREGO POBITY ZOSTAŁ REKORD ZBIÓRKI W GMINIE PARCHOWO! W PONIEDZIAŁEK NATOMIAST PARCHOWSKI OŚRODEK KULTURY ZAPROSIE NA OTWARTE ZAJĘCIA TANECZNE DLA DZIECI ORAZ KREATYWNE ZAJĘCIA MANUALNE W WDK GOŁCZEWO.

- We wtorek – 30 stycznia – zaprosiliśmy dzieci do naszych bibliotek – mówi Łukasz Boyke, dyrektor GCKiB w Parchowie. – W parchowskiej księżnicy wspólnie z dziećmi bawiliśmy się w kalambury, natomiast w filii biblioteki w Nakli podczas zajęć manualnych najmłodszy przygotowawali maski karnawałowe. W ostatni dzień stycznia zorganizowaliśmy w GCKiB w Parchowie warsztaty biżuteryjne dla dzieci, zaś w WDK Gołczewo wspólnie spędziliśmy czas podczas zabaw ruchowych.

Luty rozpoczął się czwartkowymi warsztatami stolarskimi dla dwóch grup w parchowskim ośrodku kultury, podczas których zainteresowani własnoręcznie wykonali własną zabawkę. W piątek (2.02) w WDK Nakla dzieci poznały metody obróbki wosku i samodzielnie wykonały świece, natomiast w parchowskiej bibliotece zainteresowani wspólnie z Misiem Czytelnikiem tworzyli zabawne historyjki. Sobotnie (3.02) popołudnie upłynęło w WDK Gołczewo pod znakiem Turnieju Tenisa Stołowe-

go. W rywalizacji wystartowało 20 uczestników. Najlepszy wynik uzyskał Nikodem Formela, drugie miejsce zajął Jakub Osowski, a trzecia lokata przypadła Cezaremu Krefft.

Turniej Tenisa Stołowego zorganizowany został również w sali wiejskiej w Jamnie, w którym udział wzięli także zawodnicy z sąsiedniego Żukówka. Wśród uczestników reprezentujących klasy I-III pierwsze miejsce zajął Bartek Wroński, drugi był Jasiu Hinc, a trzecie Igor Orlikowski. W kategorii klas IV – VI najlepsza okazała się

Natalia Wrońska, drugi był Nikodem Laska, a trzeci Borys Łada. W kategorii klas VII – szkół ponadpodstawowych bezkonkurencyjny był Mateusz Wroński, drugie miejsce zajął Tomasz Majkowski, a trzecie Maciej Majkowski.

Paul Nipkow. Zwiedziliśmy też Wieżę Bismarcka, z której przy słonecznej pogodzie podziwialiśmy panoramę miasta. Dziękuję władzom Gminy Parchowo oraz dyrektorowi Zespołu Szkół w Parchowie za udostępnienie transportu na ten wyjazd – dodaje dyrektor Boyke.

Drugi tydzień ferii rozpoczął się od poniedziałkowych (5.02) otwartych zajęć tanecznych w GCKiB w Parchowie oraz kreatywnych zajęć tworzenia kwiatów z bibuły w WDK Gołczewo. We wtorek (6.02) natomiast dzieci tworzyły postać Misia Czytelniśia z masy solnej w bibliotece w Parchowie, a także poznawały tajniki udzielania pierwszej pomocy w WDK Nakla.

Feryjny maraton zakończyła bajka edukacyjna pt. „zimowe zabawy” w bibliotece w Parchowie oraz kreatywne zabawy z tworzenia kolażu z makulatury w WDK Nakla.

- W środę (7.02) w siedzibie GCKiB w Parchowie odbyły się warsztaty kulinarne, podczas których pokazna grupa dzieci przygotowała pod okiem instruktorki włoski makaron. Oprócz wspólnej pracy była też degustacja i mnóstwo dobrej zabawy. Następnego dnia wyjechaliśmy do Muzeum w Lęborku, gdzie poznaliśmy m.in. historię powstania telewizji oraz dowiedzieliśmy się kim był

Regularne spotkania podczas ferii zimowych organizowane były także w sali wiejskiej w Sylczynie, Żukówku, Jamnie i Chośnicy. Oczywiście nie mogło zabraknąć wspólnej – kreatywnej zabawy i sportowej rywalizacji. Podziękowania dla sołtysów oraz Kół Gospodyń Wiejskich za okazane wsparcie przy organizacji wszystkich atrakcji. Obszerną galerię zdjęć ze wszystkich zorganizowanych wydarzeń publikujemy na profilu społecznościowym Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Parchowie oraz nowej stronie internetowej jednostki www.gckib.parchowo.pl.

WOŚP W GMINIE PARCHOWO Z REKORDEM!

17.823,57 ZŁOTYCH I 2 EURO – TYLÉ PIENIĘDZY UDAŁO SIĘ ZEBRAĆ PODCZAS 32. FINAŁU WIELKIEJ ORKIESTRY ŚWIĄTECZNEJ POMOCY W GMINIE PARCHOWO! TO O 4.390,11 ZŁOTYCH WIĘCEJ NIŻ W ROKU UBIEGŁYM (13.433,46 ZŁ. – DOP. RED.).

Ogólnopolska zbiórka o charakterze charytatywnym zorganizowana została w ostatnią niedzielę stycznia (28.01). W zbiórkę pieniędzy na leczenie płuc po pandemii w naszym regionie zaangażowali się wolontariusze Zespołu Szkół w Parchowie, 43. Parchowska Wielopoziomowa Drużyna Harcerska ZHP „Zakorzennieni” oraz Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Parchowie, gdzie prowadzone były stacjonarne licytacje voucherów i ciekawych przedmiotów.

- Prawdziwym hitem okazała się licytacja zaproponowana przez członków Zespołu Folklorystycznego „Modraki” z Parchowa – mówi Łukasz Boyke, dyrektor GCKiB w Par-

chowcie. - Otóż zainteresowani mogli na profilu społecznościowym jednostki wylicytować 30-minutowy występ kapeli „Modraków” podczas prywatnej imprezy okolicznościowej na terenie województwa pomorskiego. Cena wywoławcza opiewała na kwotę 300 złotych, a licytacja zakończyła się na... 3000 złotych. Zwycięzcą okazał się mieszkaniec naszej gminy – dodaje Boyke.

Oprócz licytacji wirtualnej w niedzielne popołudnie w sali widowiskowej parchowskiego ośrodka kultury prowadzone były licytacje stacjonarne. Wśród przedmiotów, które znalazły nowych właścicieli znalazła się m.in. kolekcjonerska piłka z autografem legendarnego piłkarza

Widzewa Łódź Pana Mirosława Tłokińskiego, czy płyty z autografami Natalii Szroeder, Weroniki Korthals czy Pawła A. Nowaka. Nie mogło zabraknąć voucherów na usługi od lokalnych przedsiębiorców czy treningi z Panią Katarzyną Kłaman z Jamna. Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się materiały promocyjne przekazane przez firmę Drutex z Bytowa.

Oczywiście nie mogło zabraknąć występów artystycznych. Na scenie zaprezentowały się dzieci ze scholii parafialnej prowadzonej przez Pana Marcina Mrozek Gliszczyńskiego, dzieci z dwóch grup sekcji tanecznej GCKiB Parchowo, Zespół Folklorystyczny „Modraki” z Parchowa, seniorzy z klubu „Senior+” oraz Kapela „Cukier Puder”.

Dziękujemy KGW Nakła, KGW Sylczno, KGW Chośnica, właścicielom sklepu „Groszek” z Parchowa oraz Państwu Kłaman z Jamna i Pani Joannie Kożyczkowskiej, Pani Mirosławie Gołębiowskiej oraz Pani Krystynie Szyszło za wsparcie przy stworzeniu kawiarenki podczas 32. finału WOŚP w GCKiB Parchowo. Do zobaczenia za rok!

PLUSZAKI POMOGĄ POSZKODOWANYM DZIECIOM

JUŻ PO RAZ KOLEJNY DZIECI Z GMINY PARCHOWO POKAZAŁY, ŻE NIE JEST IM OBOJĘTNY LOS RÓWIEŚNIKÓW. TYM RAZEM DZIECI Z NAKLI ZDJĘŁY Z PÓŁEK SWOJE ULUBIONE MASKOTKI I PRZEKAZAŁY JE DO GMINNEGO CENTRUM KULTURY I BIBLIOTEKI W PARCHOWIE. JEDNOSTKA Z KOLEI OFIAROWAŁA JE FUNKCJONARIUSZOM KOMENDY POWIATOWEJ POLICJI W BYTOWIE.

- Niestety obok dorosłych często dzieci biorą udział w wielu interwencjach domowych bądź akcjach ratowniczych przeprowadzanych przez funkcjonariuszy – tłumaczy sierż. Dawid Łaszcz, rzecznik prasowy KPP w Bytowie. - W takich przypadkach odwrócić uwagę od panującej sytuacji pomaga pluszowy miś, który od funkcjonariusza trafia do rąk dziecka. Cieszymy się, że po raz kolejny jednostka kultury z Parchowa włącza się w tego rodzaju działania.

Podobną akcją GCKiB w Parchowie i KPP Bytów przeprowadziły w roku ubiegłym. Wówczas maskotki przekazały poszkodowanym dzieci z Parchowa.

- Właśnie tacy pluszowi pomocnicy od ponad roku podróżują wspólnie z mundurowymi w radiowozach. Gdy dochodzi do niecodziennego zdarzenia, uspokajają malucha, wywołują uśmiech i pomagają wykonać niezbędne czynności medyczne – dodaje policjant.

Ostatnie zabawki trafiły do GCKiB w Parchowie z Nakli, gdzie 24 listopada ubiegłego roku parchowska jednostka wspólnie z miejscową Radą Sołecką i Kołem Gospodyń

Wiejskich zorganizowała obchody „Dnia Pluszowego Misia”. Zebrane w ten sposób maskotki zostały posegregowane, wyprane i spakowane. W ostatnich dniach grudnia – zgodnie z wcześniejszymi deklaracjami – zostały przekazane policjantom.

- Mundurowi po raz drugi pozytywnie odpowiedzieli na moje zapytanie i z chęcią włączyli się w to przedsięwzięcie – mówi Łukasz Boyke, dyrektor GCKiB w Parchowie. - Myślę, że będziemy kontynuować tę ideę. Okazuje się, że pomoc niepozornych maskotek jest nieoceniona w sytuacjach, gdy w interwencji domowej bądź wypadku drogowym biorą udział najmłodszy.

Pluszowi pomocnicy zostali przekazani na ręce Komendanta Powiatowego Policji w Bytowie – inspektora Andrzeja Borzyszkowskiego. Funkcjonariusz podziękował za zaangażowanie lokalnej społeczności oraz dzieciom, które chcą pomagać innym i na ten cel przekazały swoje ukochane zabawki. Dziękujemy!

W SKRÓCIE

► **WYBORCO!** W związku ze zbliżającymi się wyborami samorządowymi, które odbędą się 7 kwietnia 2024 roku Urząd Gminy Parchowo zachęca mieszkańców (obywateli polskich), którzy zmienili swoje miejsce zamieszkania, a nie zgłoszyli tego faktu w urzędzie, do sprawdzania swoich danych w Centralnym Rejestrze Wyborców (CRW). Sprawdzenia można dokonać w aplikacji mObywatel lub w Urzędzie Gminy. W CRW są ujęci wyborcy, którzy posiadają meldunek stały na terenie gminy oraz osoby bez meldunku stałego, ale stale zamieszkujące na terenie gminy, które złożyły wniosek o ujęcie w stałym obwodzie głosowania. Meldunek czasowy nie uprawnia do wzięcia udziału w wyborach! Uprawnieni do głosowania są również obywatele Unii Europejskiej oraz obywatele Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, którzy złożyli pisemny wniosek w tej sprawie w urzędzie. Zameldowanie na pobyt stały na obszarze Polski, wyżej wymienionych obywateli, w tym przypadku nie powoduje ujęcia z urzędu w Centralnym Rejestrze Wyborców. Niezweryfikowanie i niezaktualizowanie swoich danych w Centralnym Rejestrze Wyborców może spowodować, że wyborca nie będzie ujęty w spisie wyborców zgodnie z miejscem stałego zamieszkania. Wyborcy, których może dotyczyć powyższa sytuacja, to osoby, które wymeldowały się z miejsca pobytu stałego lub zgłosiły wyjazd poza granice Polski na stałe lub przybyły z innej gminy, a nie zgłoszyli tego faktu w urzędzie.

► Zbiórki krwi organizowane przez Gminne Centrum Kultury i Bibliotekę w Parchowie przy współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną w Parchowie wyraźnie zyskują na popularności. 11 grudnia 2023 roku dzięki zaangażowaniu 22 dawców udało się zebrać prawie 10 litrów życiodajnego płynu. Każdy krwiodawca otrzymał wówczas oprócz pakietu stołkości voucher na świąteczne drzewko ufundowane przez Nadleśnictwo Lipusz. 12 lutego natomiast także w Parchowie krew została pobrana od 23 dawców, dzięki czemu udało się zebrać 10.350 ml krwi. Podczas walentynkowej zbiórki każdy krwiodawca otrzymał podwójne zaproszenie do kina „Albatros” w Bytowie. Kolejne akcje w Parchowie zaplanowane zostały

na: 13 maja, 22 lipca, 16 września i 16 grudnia. Krwiobus Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa ze Słupska zaparkuje w w/w dniach przed remizą OSP Parchowo w godzinach 9:00 – 13:00. Zapraszamy!

► Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Parchowie zaprasza dzieci i młodzież na bezpłatne zajęcia plastyczne, które organizowane są w jednostce przy ulicy Kartuskiej 5 w każdy czwartek od godziny 16:00.

► Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Parchowie zaprasza dzieci i młodzież na zajęcia taneczne, które organizowane są w jednostce przy ulicy Kartuskiej 5 w każdy poniedziałek (15:15-16:00 – grupa I i 16:15-17:00 – grupa II) oraz wtorek (16:00-16:45 – grupa III i 17:00-17:45 – grupa IV). Zajęcia prowadzone przez Szkółkę Tańca i Ruchu „Fantazja” są płatne – 50 złotych/miesięcznie). Szczegóły pod numerem 530-117-493.

► Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Parchowie zaprasza na zajęcia zumba/fitness, które odbywają się w każdy wtorek od godziny 19:00 w sali gimnastycznej Zespołu Szkół w Parchowie. Wstęp wolny. Wymagane obuwie zmieniające. Zajęcia bezpłatne.

► Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Parchowie zaprasza dzieci i młodzież na bezpłatne zajęcia instrumentalno-wokalne z instruktorem muzycznym. Kontakt pod numerem: 664-124-762.

► 5 marca (wtorek), 13 marca (środa), 19 marca (wtorek) i 27 marca (środa), to terminy zajęć w modelarni „Wireland Mausz Parchowo”, która działa w budynku przy ulicy Strażackiej 2. Dwugodzinne zajęcia prowadzone przez instruktora Bartłomieja Jereczka rozpoczynają o godzinie 17:00.

► Zmieniamy się dla Was! www.gckib.parchowo.pl – to adres nowej strony internetowej Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Parchowie. Mamy nadzieję, że dzięki swej funkcjonalności i bardziej przejrzystej szacie graficznej, treści będą czytelne, a dostęp do informacji wygodny i szybki. Dużą wagę przyłożono do tego, aby nowy serwis internetowy był dostępny dla osób niepełnosprawnych. Witrynę uporządkowano według nowych zasad, które umożliwią łatwiejsze i szybsze odnalezienie poszukiwanych informacji. Strona jest dostępna zarówno na urządzeniach stacjonarnych jak i mobilnych. Mamy nadzieję, że nowa strona spotka się z Państwa pozytywnym odbiorem.

► 17 sierpnia zorganizowana zostanie sztandarowa impreza w Gminie Parchowo – Motofolk Kaszuby 2024. Przedsięwzięcie odbędzie się na terenie Strefy Aktywnego Wypoczynku przy ulicy Strażackiej. Atrakcji z pewnością nie zabraknie. Gwiazdą wieczoru będzie Zespół Cliver znany z takich utworów disco polo jak „Pokaż jak się kręcisz” czy „Za oknem deszcz”. W kosztach organizacji koncertu tej grupy partycypuje Sołectwo Parchowo.

► 10 grudnia 2023 roku w GCKiB w Parchowie przy ulicy Kartuskiej 5 zorganizowane zostały „Mikołajki jak z bajki”. Przedsięwzięcie wsparło Sołectwo Parchowo oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Parchowie. Podczas spotkania z Mikołajem nie mogło zabraknąć występów młodych artystów oraz wspólnej zabawy podczas animacji, które poprowadził niezawodny Pan Amigo! Podczas mikołajkowego spotkania rozstrzygnięty został także konkurs na imię dla bibliotecznego misia. Nagrodę (słuchawki bezprzewodowe) za swoją propozycję „Misio Czytelnisio” otrzymał Maksymilian Węsierski z Parchowa. Gratulujemy!

► Niemal do końca stycznia wnętrza GCKiB w Parchowie zdobyły prace wykonane w technice filcu pt. „W działaniu twórczym wszystko może się wydarzyć”. Autorkami tych prac są panie z Fundacji „Nasza Przestrzeń”. Wernisaż wystawy odbył się 3 grudnia 2023 roku w jednostce przy ulicy Kartuskiej 5 podczas „Jesiennego wieczoru z muzyką i rękodziełem”. Podczas wydarzenia artyści (m.in. Zespół Folklorystyczny „Modraki”) zaprezentowali nie tylko muzykę kaszubską, ale także hiszpańską i galicyjską.

► Na stronie internetowej www.gckib.parchowo.pl opublikowany został harmonogram najważniejszych imprez organizowanych przez Gminne Centrum Kultury i Bibliotekę w Parchowie. I tak już wkrótce – 20 marca w jednostce przy ulicy Kartuskiej 5 Powiatowy Festiwal Piosenki Szkolnej. Na 27 kwietnia zaplanowana została akcja sadzenia lasu, a 11-12 maja XXI Ogólnopolskie Regaty Jachtów Żaglowych Sterowanych Radiem. 22 czerwca na terenie Strefy Aktywnego Wypoczynku w Parchowie wspólnie powitamy lato! Sztandarowe przedsięwzięcie – Motofolk Kaszuby 2024 zaplanowane zostało na 17 sierpnia w Parchowie. VI Niepodległościowy Bieg Orła odbędzie się najpewniej 20 października. Zapraszamy!

WYDAWCA:

**GMINNE CENTRUM KULTURY
I BIBLIOTEKA W PARCHOWIE**
REDAKTOR NACZELNY:
ŁUKASZ BOYKE

KONTAKT:

GCKIB: 59 821 44 58
BIBLIOTEKA: 59 821 44 91
E-MAIL: GCKIB@PARCHOWO.PL
WWW.GCKIB.PARCHOWO.PL

SKŁAD I DRUK:

SKŁAD I DRUK:
DRUKARNIA TERCET, ĆMIŃSK WYROWCE 116
REDAKCJA NIE ZWRACA MATERIAŁÓW NIEZAMÓWIONYCH
REDAKCJA ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO SKRACANIA
I ADIUSTACJI TEKSTÓW ORAZ ZMIANY ICH TYTUŁÓW

ARTYKUŁ SPONSOROWANY

KWW RAZEM DLA GMINY PARCHOWO - SKUTECZNI W DZIAŁANIU

NAZYWAM SIĘ IZABELA JAGODZIŃSKA. ZDECYDOWAŁAM SIĘ KANDYDOWAĆ NA WÓJTA GMINY PARCHOWO, PONIEWAŻ CHCĘ DALEJ PRACOWAĆ NA RZECZ NASZEJ LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI. CZUJĘ TEN SAMORZĄD. WIEM, JAK SPROSTAĆ PAŃSTWA OCZEKIWIANIOM, BO PRZEDĘ WSZYSTKIM LICZY SIĘ DLA MNIE GODNOŚĆ CZŁOWIEKA. EMPATIE ŁĄCZĘ ZE SKUTECZNYM I PROFESJONALNYM DZIAŁANIEM. JESTEM OSOBĄ NIEZALEŻNĄ POLITYCZNIE.

Mam 45 lat. Mieszkam w Żurominie (gm. Stężycza), gdzie z Mirosławem (sołtysiem) prowadzimy gospodarstwo rolne i wychowujemy 4 dzieci. Od ponad 20 lat pracuję jako samorządowiec. Zasiadałam również w Zarządzie Lokalnych Grup Rybackich, Lokalnych Grup Działania dla powiatu łęborskiego, wejherowskiego i puckiego. Mam doświadczenie pracy (oceniając wnioski) w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego, gdzie zdobyłam bezcenne kontakty. Prowadząc działalność gospodarczą, pisałam i rozliczałam projekty dla samorządów, przedsiębiorców, rybaków, fundacji, stowarzyszeń i rolników. Jestem konkretną, pracowitą, dobrze zorganizowaną i wytrwale dążącą do celu kobietą. Dowodem na to są zrealizowane w ostatnich latach mojej pracy na rzecz Gminy Parchowo wielomilionowe inwestycje i pozyskane środki zewnętrzne.

Razem z kandydatami do Rady Gminy w ramach KWW Razem dla Gminy Parchowo mamy konkretny plan wobec gminy, który wiemy, jak wdrożyć i wykonać, aby nasz samorząd był stabilny i nowoczesny. Tworzymy zespół skuteczny w działaniu! Liczą się dla nas wszystkie nawet najmniejsze miejscowości naszej Gminy. To ważne, żeby każdy mieszkaniec Gminy czuł się ważny i miał poczucie sprawiedliwości. Przedstawiam Państwu cele, jakie zamierzamy osiągnąć, zaczynając od zrealizowania inwestycji, na które pozyskaliśmy już środki zewnętrzne (wszystkie wnioski były mojego autorstwa).

1. Szkoła przyjazna dzieciom i młodzieży: Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Parchowie o nowe pomieszczenia, Rozbudowa placu zabaw przy Szkole w Parchowie – wspólna inicjatywa ze Stowarzyszeniem ASERT, Pozyskiwanie środków zewnętrznych z EFS+ dla dzieci na dodatkowe zajęcia pozalekcyjne np. naukę pływania, szybkiego czytania, logicznego

myślenia oraz poprawę kompetencji nauczycieli szkół w Parchowie i Nakli, Wspieranie placówek w bieżącej działalności.

2. Drogi bezpieczne i dobrej jakości: Przebudowa drogi Gołczewo – Jamno, Przebudowa drogi gminnej Soszyca – Struga do elektrowni wodnej, Dokończenie przebudowy drogi Żukówko – Bylina, Przebudowa drogi powiatowej Gołczewo – Parchowo - Gmina Parchowo partycypuje w kosztach ¼ kosztów inwestycji realizowanej przez powiat bytowski, Skuteczne lobbowanie w Zarządzie Województwa Pomorskiego w sprawie przebudowy drogi wojewódzkiej nr 228, Współfinansowanie przebudowy drogi powiatowej Gołczewo – Parchowo, Współpraca Gminy Parchowo z Powiatem Bytowskim w sprawie modernizacji dróg powiatowych Nakla – Sylczno, Żukówko – Jamno oraz w sprawie spowolnienia ruchu na docinkach dróg powiatowych w terenie zabudowanym ,Przebudowa drogi do miejscowości Grabowo Parchowskie, Sukcesywne utwardzanie dróg gminnych we wszystkich miejscowościach (w szczególności na odcinkach najbardziej narażonych na niszczenie wodami), budowa chodników i ścieżek rowerowych, rozbudowa oświetlenia ulicznego.

3. Stały dostęp do dobrej jakości wody pitnej i gospodarka ściekowa: Modernizacja ujęcia wody w Parchowie, celem ustabilizowania dostawy wody w okresie letnim, Budowa zbiornika retencyjnego dla wód opadowych wraz z rozbudową kanalizacji deszczowej w Parchowie, Pozyskanie środków na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków i likwidację zbiorników bezodpływowych, szczególnie zlokalizowanych w bliskiej odległości jezior, Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Parchowie.

4. Przyjazna Gmina dla każdego: Budowa Centrum Informacji Turystycznej z pomieszczeniami dla administracji samorządowej w Parchowie, Skuteczna promocja i poprawa wizerunku gminy, Sprawne zarządzanie Urzędem poprzez - profesjonalną i przyjazną obsługę interesantów; przystosowanie istniejących stanowisk do aktualnych potrzeb mieszkańców i spraw

do zatrudnienia specjalisty, zajmującego się pisaniami i rozliczaniem wniosków dla organizacji pozarządowych, w tym kół gospodyń wiejskich, fundacji, stowarzyszeń, OSP oraz wszystkich mieszkańców mogących skorzystać z dofinansowań. Połączenie stanowiska zastępcy wójta z innym stanowiskiem kierowniczym na rzecz zatrudnienia specjalisty.

5. Dbałość o zabytki i miejsca kultury: Renowacja budynku świetlicy wiejskiej w Jamnie, Konserwacja kościoła p.w. św. Mikołaja w Parchowie, Prace modernizacyjne i nowy wystrój wnętrza sali głównej GCKiB w Parchowie, Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu dla młodzieży, Wykonanie projektu budowy miejsca spotkań w Nowej Wsi oraz pozyskanie środków zewnętrznych na jej budowę.

6. Dbałość o czyste powietrze i ochronę środowiska: Wsparcie mieszkańców w procesie wymiany pieców niespełniających wymagań, Pomoc mieszkańcom w pisaniu wniosków o dofinansowanie w ramach czystego powietrza, Segregacja śmieci w celu niezwiększania, a nawet zmniejszania opłat za gospodarowanie odpadami.

7. Dbałość o rolników: Poprawa dojazdu do pól i łąk, Wsparcie w kwestiach administracyjnych i dofinansowań, Pomoc rolnikom przy płatnościach obszarowych.

8. Szeroko rozpowszechnione konsultacje społeczne, dotyczące tworzenia Planu Ogólnego Gminy Parchowo.

9. Kontynuacja Programu SENIORITA i Senior +.

10. Modernizacja i „ożywienie” istniejącej infrastruktury turystycznej i kulturalnej.

11. Pomoc w uzyskaniu dofinansowania na otwarcie lub rozwijanie działalności gospodarczej w ramach Lokalnej Grupy Rybackiej „Pojezierze Bytowskie” i PDS.

12. Wsparcie GCKiB, OSP, KGW i innych organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu środków na działalność statutową.

Zapraszam na spotkania z wyborcami w poszczególnych okręgach oraz obserwowanie mojej strony na portalu Facebook: <https://www.facebook.com/jagodzin-ska.na.wojta/>

Razem możemy więcej.